

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
TOSHKENT DAVLAT IQTISODIYOT UNIVERSITETI**

Qo‘lyozma huquqida

UDK: 336.77

XAYITOVA MAFTUNA RAXMATILLA QIZI

**BANKLARNING TRANSFORMATSIYALASHUVIDA KREDITDAN
FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH**

08.00.07 –Moliya, pul muomalasi va kredit

**Iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)
dissertatsiyasi**

Ilmiy rahbar: I.f.n.,prof. Toymuxamedov I.R.

**Toshkent – 2025
MUNDARIJA**

KIRISH 3

I BOB. TIJORAT BANKLARINING KREDIT BERISH SALOHİYATINI BAHOLASHNING NAZARIY ASOSLARI	12
1.1.Kredit salohiyati tushunchasi va uni baholashning tasnifi	12
1.2.O‘zbekiston Respublikasida kreditdan foydalanishni baholashning huquqiy asoslari	34
1.3.Mijozning kreditga layoqatliligini baholash usullarining xorij tajribasi	48
I bob bo‘yicha xulosa	61
II BOB.O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI TIJORAT BANKLARIDA QARZDORNING KREDIT LAYOQATLILIGINI BAHOLASH USULLARI VA UNING TAHLILI	63
2.1.Tijorat banklarida yuridik va jismoniy shaxslarning kredit layoqatliligini baholash usullari va uning tartibi	63
2.2.O‘zbekiston Respublikasi tijorat banklari resurs bazasi tahlili	87
2.3.Tijorat banklarining “Yashil” kredit loyihalari tahlili	96
I bob bo‘yicha xulosa	107
III BOB. O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI TIJORAT BANKLARIDA QARZDORNI KREDIT LAYOQATLILIGINI BAHOLASH USULLARINI TAKOMILLASHTIRISH ISTIQBOLLARI	109
3.1.Mijozning kreditdan samarali foydalanishning asosiy ko‘rsatkichlari ...	109
3.2.O‘zbekiston bank tizimida qarzdorning kredit layoqatliligini baholash usullarini takomillashtirish yo‘llari	122
3.3.O‘zbekiston Respublikasi tijorat banklarida kredit riski va uni boshqarishdagi muammolar	137
I bob bo‘yicha xulosa	152
XULOSA VA TAKLIFLAR	174
FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR	161
ILOVALAR	165

KIRISH.

Dissertatsiya mavzusining dolzarbligi va zarurati. Jahon iqtisodiyotida bank tizimini transformatsiya qilish jarayonida kredit resurslaridan foydalanish samaradorligini oshirish muhim strategik ahamiyat kasb etadi, chunki moliyaviy vositachilikni modernizatsiya qilish orqali investitsiya muhitini yaxshilash va